

บทเรียนที่

1

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ กิจการร่วมค้า

สาระการเรียนรู้

1.

ความหมายของการร่วมค้า

2.

ลักษณะของการร่วมค้า

3.

ประเภทของธุรกิจร่วมค้า

4.

รูปแบบของกิจการร่วมค้า

5.

สาเหตุที่มีการทำธุรกิจร่วมค้า

6.

วิธีการบัญชีของกิจการร่วมค้า

1

ความหมายของการร่วมค้า

ความหมายของกิจการร่วมค้า
ตามประมวลรัษฎากร มาตรา 39

1

กิจการดำเนินการร่วมกันเป็นทางค้า หรือหากำไร ระหว่างบริษัท
กับบริษัท บริษัทกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับ
ห้างหุ้นส่วน นิติบุคคล หรือระหว่างบริษัทและหรือห้างหุ้นส่วนนิติ
บุคคลกับบุคคลธรรมดา

2

กรณีกิจการร่วมค้าฯ ได้มีการจัดทำสัญญาจัดตั้งกิจการร่วมค้า และ ดำเนินการเข้าลักษณะใดลักษณะหนึ่ง พร้อมกับดำเนินการจดทะเบียนจัดตั้งกิจการร่วมค้า ต่อสำนักงานสรรพากรพื้นที่ของ กรมสรรพากรแล้ว กิจการร่วมค้าฯจะเข้าลักษณะเป็น “บริษัทหรือ ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล” ตามมาตรา 39

3

ความหมายของกิจการร่วมค้า ตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ที่ 20/2566 เรื่อง มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 28 เรื่อง เงินลงทุนใน บริษัทร่วมและการร่วมค้า

4

จากประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ที่ 88/2562เรื่องมาตรฐานการ รายงานทางการเงิน ฉบับที่ 11 เรื่อง การร่วมการงาน ให้ ความหมายเกี่ยวกับ “การร่วมการงาน”

การร่วมการงาน

- 1) ผู้เข้าร่วมการงานมีภาระผูกพันตามข้อตกลงตามสัญญา (ดูย่อหน้า ข2 ถึง ข4)
- 2) ข้อตกลงตามสัญญาดังกล่าวกำหนดให้ผู้เข้าร่วมการงานตั้งแต่สองหรือมากกว่าสองรายมีการ ควบคุมร่วมกัน

การควบคุมร่วม

การควบคุมร่วม หมายถึง การร่วมกันควบคุมการงาน ซึ่งได้ตกลงกันไว้ในสัญญา ซึ่งการควบคุมร่วมจะมีได้ต่อการตัดสินใจใด ๆ เกี่ยวกับกิจกรรมที่ เกี่ยวข้องจะต้องได้รับความเห็นชอบอย่างเป็นเอกฉันท์จากผู้ร่วมกันควบคุมการงานแล้วเท่านั้น

2

ลักษณะการร่วมค้า

การร่วมค้า จะเป็นการทบทวนหรือกิจการตั้งแต่สองคน หรือสองกิจการขึ้นไปทำการ ประกอบกิจการร่วมกันเฉพาะกาลใดกาลหนึ่ง เมื่อการประกอบกิจการร่วมกันดังกล่าวนั้นเสร็จสิ้นถือว่าการร่วมค้ายุติลง และผู้ร่วมค้าทุกคนจะต้องมีสิทธิ์ในการควบคุมการร่วมค้าด้วยกัน

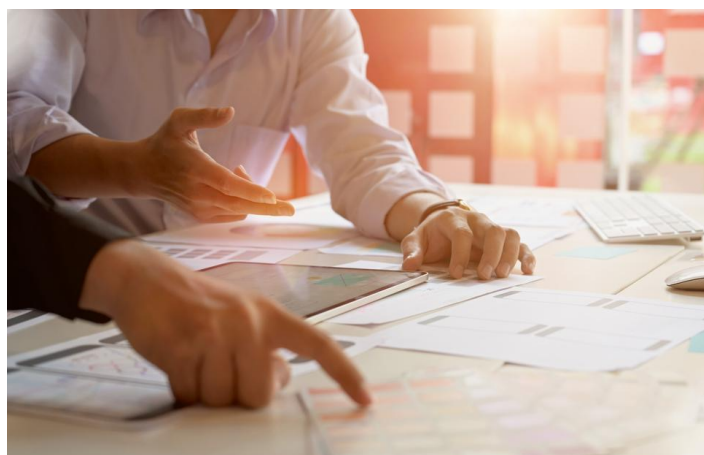

ข้อตกลงร่วมค้าตามสัญญา

1. กิจกรรม ระยะเวลา และภาระในการจัดทำรายงานของการร่วมค้า
2. การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะผู้บริหารอื่น ซึ่งมีอำนาจควบคุมเทียบเท่าคณะกรรมการของการร่วมค้า รวมถึงสิทธิในการออกเสียงของผู้ร่วมค้า
3. การลงทุนของผู้ร่วมค้า
4. ส่วนแบ่งของผู้ร่วมค้าในผลผลิตรายได้ ค่าใช้จ่าย หรือผลการดำเนินงานของการร่วมค้า

3

ประเภทของธุรกิจร่วมค้า

1

ธุรกิจซื้อขายสินค้า ธุรกิจแบบนี้ จะมีผู้ร่วมค้าตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ฝ่ายหนึ่งอาจทำหน้าที่จัดการหาสินค้าเพื่อขาย ส่วนผู้ร่วมค้าอีกฝ่ายจะทำหน้าที่เป็นผู้จัดการขายหรือหาตลาด

2

ธุรกิจการจัดสรรที่ดิน/บ้านพร้อมที่ดิน ธุรกิจแบบนี้ จะมีผู้ร่วมค้าตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป คนหนึ่งหรือหลายคนจะมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน และนำ ที่ดินมาร่วมลงทุนในกิจการส่วนผู้ร่วมค้าคนอื่น ๆ จะนำเงินสด สินทรัพย์และแรงงานมาลงทุน

3

ธุรกิจการสร้างภาพยนตร์/การจัดละคร ธุรกิจแบบนี้ จะต้องมีการร่วมงานจำนวนมาก มีผู้ร่วมค้าหลายคน ช่วยกันทำหน้าที่ต่าง ๆ โดยแบ่งหน้าที่กันตามความสามารถและความถนัดของผู้ร่วมค้าแต่ละคน ประกอบไปด้วยผู้ที่ดำเนินการเกี่ยวกับการติดต่อนักประพันธ์ ทั้งเนื้อเรื่อง เพลงประกอบ การทำบท

4

รูปแบบของกิจการร่วมค้า

- 1 กิจการร่วมค้าที่ไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล (Unincorporated Joint Venture) กิจการร่วมค้าในรูปแบบนี้ตามประมวลรัษฎากร มาตรา 39 แม้ไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กิจการก็ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล
- 2 กิจการร่วมค้าที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล (Incorporated Joint Venture) กิจการร่วมค้าในรูปแบบนี้ เป็นกิจการที่จัดตั้งขึ้นโดยจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลแยกต่างหากจากผู้ถือหุ้นหรือผู้ร่วมลงทุนแต่ละราย

5

สาเหตุที่มีการทำธุรกรรมร่วมค้า

- 1 เพื่อระดมเงินทุนช่วยให้ธุรกิจที่จำเป็นต้องใช้เงินลงทุน หรือ ทรัพยากรจำนวนมากสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้
- 2 เพื่อระดมบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ช่วยให้ธุรกิจ ดำเนินไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ
- 3 เพื่อลดความเสี่ยงภัยอันเกิดจากการประกอบกิจการใน ภาวะขาดทุน หรือดำเนินกิจการล้มเหลว
- 4 เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
- 5 ช่วยประหยัดภาษี

6

วิธีการบัญชีกิจการร่วมค้า

การบันทึกบัญชีของกิจการร่วมค้าโดยทั่วไปมี 2 วิธี ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของกิจการที่จะนำไปใช้ในการบันทึกรายการใช้หลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ดังนั้น วิธีการบัญชีสำหรับกิจการร่วมค้าสามารถแบ่งได้ 2 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1

วิธีผู้ร่วมค้าแต่ละฝ่ายจดบันทึกรายการทั้งสิ้นในสมุดบัญชีของตน

วิธีที่ 2

วิธีใช้สมุดบัญชีชุดหนึ่งต่างหาก

